

Dk. John Oswalt, Isaya, Kikao cha 1, Isa. 1

© 2024 John Oswalt na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. John Oswalt na mafundisho yake juu ya kitabu cha Isaya. Hiki ni kipindi namba moja, Isaya sura ya kwanza. Naam, nadhani iko karibu vya kutosha.

Jamani, jamani, inapendeza kuwaona ninyi nyote, idadi ya marafiki wa zamani, sitasema marafiki wa zamani na idadi ya watu wapya. Nimefurahi sana kuwa nanyi hapa na tunatarajia wakati mzuri pamoja katika mwaka huu ujao. Wakati tunaomba nimefahamishwa kuwa kuna mtu mwenye uhitaji maalum hapa mjini anaombewa hasa saa saba, hivyo tutataka kukumbuka hali hiyo.

Tuombe pamoja. Baba, tunakuja kwako tena, tukikushukuru kwa neno lako. Asante kwa kuwa umejidhihirisha mwenyewe na asili yako na makusudi yako, makusudi yako kwa ajili yetu.

Asante kwa kuwa umewahimiza watu kwa ukweli wako kutupatia. Asante kwa kuwa hukutuacha tupapase gizani, tukijiuliza tuko hapa kwa ajili ya nini, maisha yanahusu nini, ni nini muhimu. Asante, Bwana, kwa kuwa umetuonyesha hivyo.

Utusamehe, Bwana, kwamba tunaijua vizuri sana na tunaifanya kidogo sana. Utuhurumie. Tusaidie, Bwana, tusiwe wasikiaji tu wa neno bali watendaji pia.

Tunaomba kwa ajili ya hali hiyo maalum kwa wakati huu. Ombea wale wanaoomba, na omba kwamba nguvu zako ziweze kuachiliwa katika hali hiyo na kwamba mtu huyo anaweza kupata ukombozi wako. Asante, Bwana, kwa ujuzi wako wa hali zetu zote maalum tunazoleta hapa usiku wa leo.

Katika umati mkubwa kama huu, kuna maelfu ya mahangaiko, na tunayaweka yote mbele yako, tukijua kwamba unayajua, na wakati huo huo tukijua kwamba umetualika kukuambia mahitaji yetu. Kwa hiyo tunafanya hivyo, Bwana. Tunakuomba baraka zako kwenye somo letu.

Asante kwa baraka zako katika kipindi cha miezi 18 hivi au zaidi, na sasa tunakuja tena, kukiri hitaji letu kamili kwako. Tunahitaji Roho wako Mtakatifu aje na kukielewa kitabu hiki cha kale, cha kale, chenye utajiri mwingi na ambacho ni cha kutatanisha. Asante, Roho Mtakatifu, kwa kuwa uko hapa, una shauku zaidi ya kutufunulia ukweli wake kuliko hata tunavyoweza kuujuu.

Asante. Nibariki ninapozungumza. Wabariki wale wanaosikiliza, na utujalie kwa pamoja tuwe kama wewe zaidi kwa sababu tumetumia muda huu pamoja jioni ya leo.

Kwa jina lako, amina. Nitapita kwenye ubao wa kunakili ambao una mahali pa wewe kutia sahihi jina lako na anwani yako na barua pepe yako. Hiyo inaweza kumaanisha kuwa sisi hapa FAS tunaweza kutuma barua pepe zinazolengwa kwa watu wanaovutiwa, kwa hivyo tafadhali hakikisha kuwa jina na anwani yako ya barua pepe angalau ziko kwenye ubao huu wa kunakili kabla hujaondoka jioni hii.

Kisha wafanyakazi wa FAS wamenimba niwakumbushe kuhusu kongamano ambalo ni Alhamisi asubuhi. Kuna bango pale kando ya chumba. Jamaa huyu, Oswald, anazungumza.

Siwezi kumpendekeza sana, lakini unaweza kutaka kuja na kujua ni mambo gani ya uzushi anaweza kusema. Kwa hivyo hiyo ni Alhamisi asubuhi, ikifuatiwa na chakula cha mchana, na umealikwa kwa hilo kwa moyo mkunjufu. Ratiba, nasisitiza, ni ya kustaajabisha.

Anguko hili, ratiba yangu ni ngumu, kwa hivyo tutakutana kwa wiki tatu zijazo baada ya hii. Kisha tutavunja Oktoba 8, Mungu akipenda na Delta ikiruhusu, mimi na Karen tutakuwa Rumania. Kisha tutakutana kwa wiki tatu, Oktoba 15, 22, na 29, na si kwa wiki tatu.

Mnamo tarehe 5, tuna Kongamano la Marekebisho ya Kuanguka hapa, na unaweza kutaka kushiriki hilo. Na kisha tarehe 12 na 19, nitakuwa mbali. Kisha baada ya hayo, wiki nne, wiki ya mwisho ya Novemba, wiki tatu za kwanza za Desemba, kisha mapumziko katika Januari, na kisha tutachukua Januari 20, samahani, mwisho wa Desemba na sehemu ya mwanzo ya Januari.

Tutaichukua Januari, halafu tunatumai, isipokuwa Machi 4, tunaweza kuwa kila Jumatatu usiku. Kwa hivyo tafadhali bandika hii katika Biblia yako. Itakuwa kwenye tovuti ya FAS pia, na ikiwa mabadiliko yanahitajika kufanywa, tutakujulisha.

Vema, tunazungumza kuhusu kitabu cha Isaya, na mpango kimsingi ni takriban sura mbili kwa kila kipindi kuanzia sasa hadi Juni, na hilo litatuvusha katika kitabu hiki. Isaya mara nyingi anaitwa Mkuu wa Manabii. Sehemu ya sababu hiyo ni kwamba kuna maoni kwamba anaweza kuwa mshiriki wa familia ya kifalme.

Ana ufikiaji rahisi kwa wafalme hivi kwamba kumekuwa na pendekezo kwamba kunaweza kuwa na muunganisho hapo. Lakini zaidi ya hayo, Isaya ndiye Mkuu wa Manabii kwa sababu kitabu hiki ni muunganisho kamili zaidi wa theolojia ya Biblia kuliko kitabu kingine chochote katika Biblia. Mara nyingi nimekuwa nikiwaambia wanafunzi, mtu akikuambia, nitakunyang'anya vitabu 65 vya Biblia, ni kipi mnataka niondoke? Ninasema, waambie, Isaya.

Kwa sababu kuna Agano Jipya zaidi katika Isaya kuliko kitabu chochote cha Agano la Kale, na ni wazi kuna Agano la Kale zaidi kuliko kitabu chochote cha Agano Jipya.

Lakini kitabu hiki kikuu kwa njia nyingi sana kinajumlisha mafundisho ya Agano la Kale juu ya mada nyingi tofauti. Samahani, mafundisho ya kibiblia juu ya mada nyingi tofauti.

Na hivyo sisi katika wakati huu pamoja tutaweza tu kufuta uso wa utajiri ulio hapa. Kwa kweli hakuna msingi wa kitabu hiki. Na inasisimua kwangu kuweza kuisoma na wewe kwa sababu najua kuwa utakuwa unapata maarifa ambayo yatakufurahisha.

Una muhtasari mfupi. Hii ni aina tu ya ramani ya barabara kwako tunapoendelea. Nitasema kidogo zaidi kuhusu hili tunapoingia katika somo la usiku wa leo kwenye Sura ya 1. Lakini utaona kwamba neno utumishi likijitokeza tena na tena.

Ninaamini kwamba katika Sura ya 1 hadi ya 5, utangulizi, tatizo la utumishi limefunuliwa kwetu. Kama nilivyosema, tutazungumza zaidi kuhusu hilo baada ya muda mfupi. Kisha katika Sura ya 6, tunaona wito wa utumishi.

Na hakika, naamini hili ndilo suluhu la tatizo lililowekwa katika sura ya 1 hadi 5. Israeli imeitwa kuwa mtumishi wa Mungu kwa ulimwengu kama Isaya alivyoitwa kuwa mtumishi wa Mungu kwa Israeli. Na kwa hivyo unaanza na suala la msingi la ikiwa Mungu anaweza kuaminiwa. Kamwe hutawahi kumtumikia mtu usiyemwamini. Tulizungumza juu ya hili tulipokuwa tukizungumza juu ya Mwanzo.

Suala la msingi la maisha ni je nitamwamini Mungu? Je, nitaweka uzito wangu kwake? Je, anastahiki kumwamini? Je, atasaliti imani yangu? Je, ninaweza kumwamini? Ikiwa ninaweza kumwamini, basi naweza kuweka kando mavazi yangu ya kifalme na kuvaa kitambaa cha mtumishi kwa sababu najua kwamba niko salama mikononi mwake. Kwa hiyo, Sura ya 7 hadi 39 inashughulikia suala hilo la uaminifu wa Mungu. Kuna ufunuo wa Mungu hapa kama Isaya aliona katika Sura ya 6. Kisha katika Sura ya 40 hadi 53, swali ni kama unajua unaweza kumwamini, hilo ni jambo moja.

Lakini ni nini kitakachokuchochea kumwamini? Na Isaya anafunua kwamba ni neema. Neema ya Mungu itatusukuma kumwamini. Lakini basi swali linazuka, wanadamu wenye dhambi wanawezaje kuwa watumishi wa Mungu Mtakatifu? Na jibu tena ni neema.

Mtumishi atakuwa njia, njia ya neema ambayo kwayo tunaweza kuwa watumishi Wake. Na hatimaye, basi katika Sura ya 56 hadi 66, je, neema inamaanisha kwamba haki haijalishi? Na jibu ni kubwa, hakika sivyo. Bali, neema ni njia ambayo kwayo haki ya Mungu inaweza kudhihirishwa katika maisha ya mja.

Kwa hivyo huo ni muhtasari wa haraka sana wa jinsi ninaona kitabu kikiwa pamoja. Na unaweza namna ya kuweka hilo tena katika Biblia yako kama aina ya ramani ya

barabara, tuko wapi sasa? Na kwa matumaini, hiyo itakuwa ya msaada kwako. Mara nyingi watu huniambia, sielewi Agano la Kale.

Nami nasema ninaelewa. Kwa sababu Mungu alichagua kufanya jambo lisilo la kawaida katika Biblia. Nimewahi kukuambia, vitabu vingine vitakatifu vya ulimwengu vimeundwa na maneno ya Mungu au msemaji wa Mungu.

Kauli tupu tu hapo. Ukisoma Quran ndivyo ilivyo. Ukisoma maandishi ya Kibuddha, ndivyo ilivyo.

Ukisoma maandishi ya Kihindu, ndivyo ilivyo. Maneno tupu haya tu. Mungu alichagua kufanya jambo tofauti.

Mungu alichagua kufunua ukweli wake katika muktadha wa wakati na nafasi. Alichagua kujidhihirisha katika uhusiano na watu fulani. Hiyo si ajali.

Hiyo si ajali. Mungu si kuhusu kutoa matamshi wazi. Mungu anahusiana na viumbe vyake.

Na hivyo, hiyo ina maana kwamba tunahitaji kuelewa kitu kuhusu watu hawa. Kitu kuhusu nafasi yao. Kitu kuhusu wakati wao.

Ikiwa tutaelewa nini kinaendelea. Ukitembea barabarani na kuchukua barua, hujui ni nani aliyeandika. Hujui iliandikiwa nani.

Uwezekano itakuwa na maana kidogo sana. Lakini ikiwa kweli, unapoanza kusoma, unagundua barua hiyo iliandikwa na babu yako kwa bibi yako. Alipokuwa Ulaya katika Vita Kuu ya Kwanza.

Itakuwa na maana nyingi zaidi. Na hiyo ni kweli na Agano la Kale hasa. Ni kweli na Mpya pia.

Lakini tunaweza kujidanganya na Agano Jipya kwamba huhitaji kujua mambo hayo na bado unaweza kuyaelewa. Naam, ndiyo unaweza. Lakini unaweza kuelewa vizuri zaidi ikiwa unajua imeandikiwa nani.

Nani alikuwa anaandika? Je, hali ilikuwaje? Walikuwa wanaandika wapi? na kadhalika.

Lakini katika Agano la Kale, wewe tu vizuri sana huwezi kuepuka hilo. Nimepata kujua. Kwa hiyo, vipi kuhusu kitabu hiki? Iliandikwa kwa hakika kati ya 739 BC na 701 BC.

Sikuweka mahali hapa. Katika Yuda. Nusu ya kusini ya Ufalme wa Kale wa Sulemani.

739 hadi 701. Sasa, hali ikoje? Na hii inafunikwa hapa kwenye karatasi hii ya usuli. Kitabu hiki ni cha ajabu sana.

Kwa sababu sehemu ya mwisho yake. Sura ya 40 hadi 66 yanaelekezwa kwa watu wa wakati ujao wa mbali kutoka wakati wa maisha ya Isaya mwenyewe. Sasa, manabii wengine wanazungumza juu ya watu na hali katika siku zijazo.

Hapa ndipo pekee ambapo nabii anazungumza na watu katika siku zijazo. Na hilo limewafanya wasomi wengi kusema, basi, kwa wazi, Isaya hakuandika sura hizo. Huwezi kuzungumza na watu miaka 150 katika siku zijazo.

Vema, isipokuwa kama unazungumza kwa niaba ya Mungu. Hiyo inaweza kuleta tofauti. Nadhani inafanya.

Kitabu kinasema kiliandikwa na Isaya. Na hiyo inanitosha. Lakini, kwanza kabisa, sura za 1 hadi 39 ziliandikiwa watu katika maisha ya Isaya mwenyewe.

Sasa, tafadhali tazama ramani yako kwa muda. Ni nini kinachotukia wakati wa uhai wa Isaya? Ufalme wa Ashuru. Je, unaiona hapa kwenye kituo cha kulia? Ni mahali ambapo Wakurdi wanaishi leo.

Wakurdi wanajivunia kuwa wazao wa Waashuri. Na kila mtu anakubaliana nao. Waashuri walikuwa wakijenga milki ya ulimwengu.

Tayari walikuwa wameshinda Babeli, kuelekea kusini-mashariki. Tayari walikuwa wameteka eneo ambalo leo ni Armenia na Uturuki ya mashariki, hadi kaskazini. Tayari walikuwa wameshinda nchi moja kwa moja magharibi mwao, hadi Mediterania.

Na sasa, katika kipindi hiki cha wakati, 739 hadi 701, wanaanza karne yao ya mwisho ya ufalme. Na wanaelekea kwenye lengo lao kuu, ambalo ni Misri. Ikiwa wangeweza kudhibiti Babeli, Misri, na kiunganishi kati yao, wangekuwa na mshiko wa biashara ya ulimwengu.

Vita daima imekuwa juu ya biashara. Na ilikuwa basi vile vile. Lakini walikuwa na shida moja.

Kati ya himaya yao, wakati huo, na Misri, ilisimama ukanda huu mwembamba wa Wakanaani. Ukanda huu wa ardhi, kati ya Mediterania upande wa magharibi na jangwa la Arabia upande wa mashariki, upana wa maili 100 tu. Na biashara yote ya ulimwengu ilipitia hapo.

Hivi ndivyo Sulemani angeweza kuwa hivyo, kama naweza kusema, tajiri kwa aibu. Alikuwa na kibanda pekee cha kulipia kwenye I-75 kati ya Port Huron na Miami. Kwa hiyo, ikiwa Waashuri wataenda Misri, itawabidi watembelee juu ya mataifa kadhaa kati ya haya madogo manane.

Hawana budi kuishinda Shamu, mji mkuu wake ukiwa Damasko. Na ni muhimu sana kuweka hilo wazi akilini mwako. Ashuru ni milki kuu ya ulimwengu.

Syria ni nchi ndogo hapa, na mji mkuu wake uko Damascus. Mambo mawili tofauti. Mambo mawili tofauti kabisa.

Kwa hiyo, hawana budi kuishinda Syria. Hawana budi kuishinda Israeli. Hawana budi kushinda Ufilisti.

Hapo ndipo Barabara Kuu inakwenda. Na lingekuwa wazo zuri kama wangeondoa Yuda kwa wakati mmoja. Vinginevyo, wameketi juu ya kilima chao katika nafasi ya kuchukua potshots kwao.

Njiani, kuna nchi zingine. Kuna Tiro na Sidoni. Wafoinike matajiri na matajiri wakidhibiti meli kwenye Mediterania.

Kuna Amoni, Moabu na Edomu. Kwa hivyo hizi ziko njiani. Na Waashuri wanakuja.

Mnamo 722, Israeli ilianguka. Kuanzia 710 hadi 700, miji ya Wafilisti ilianguka. Mnamo 701, Waashuri walijaribu kuchukua Yuda.

Alishinda kila mji isipokuwa Yerusalemu. Lakini hawakuiteka Yerusalemu. Tutazungumza juu ya hilo.

Amoni, Moabu, na Edomu pia zilianguka katika miaka 25 hivi iliyofuata. Kwa hiyo, hii ndiyo hali ambayo Isaya anaishughulikia. Shinikizo hili la kutisha na la kutisha la kifalme linalotoka kaskazini.

Na yote yanayohusika na hayo. Sasa, tunapofikia mwisho wa sura ya 39, Yerusalemu imetolewa. Hezekia hajachinjwa kama Waashuru walivyowafanyia wafalme walioasi.

Lakini Isaya anamwambia siku inakuja ambapo Mungu hatakomboa Yerusalemu. Kwa kweli, atapeleka Yerusalemu hadi Babiloni. Subiri kidogo.

Ashuru ni milki ya ulimwengu. Babeli inaingia wapi katika jambo hili? Naam, Ashuru katika ukuzi wake ilikuwa kama puto. Ilikuwa ni udikteta wa kijeshi.

Ikiwa dikteta alikuwa na nguvu, ufalme uliongezeka. Ikiwa dikteta alikuwa dhaifu, ufalme uliingia mkataba. Lakini zaidi ya miaka 300, kulikuwa na mfululizo wa madikteta wenye nguvu zaidi.

Na hivyo puto ingekuwa mkataba na kupanua. Na hatimaye, ilifikia hatua yake kuu ya upanuzi, karibu 650, wakati hatimaye walishinda Misri. Na katika muda wa miaka 45, Ashuru ilikoma kuwapo.

Puto ilipanuka na kupanuka na kupanuka na... Pop! Na ilikuwa imekwenda. Ilitekwa na muungano wa Wababeli. Na haipo kwenye ramani hii, lakini unaweza kuiandika huko juu ya Ashuru upande wa kulia wa Kawa.

Wamedi. Waliishi katika safu ya milima inayoanzia kaskazini-magharibi hadi kusini-mashariki kando ya Mto Tigri. Wapiganaji wa kutisha.

Na Wababeli na Wamedi waliungana na kuwashinda Waashuri mwaka 605. Kama unavyoona kwenye karatasi, Mfalme Yehoyakimu wa Yuda alikubali ukuu wa Babeli. Lakini basi, muda mfupi baadaye, aliasi.

Na Nebukadneza akaja na kuuteka mji mwaka 598 na kumweka nduguye Yehoyakimu, Sedekia, kwenye kiti cha enzi. Vema, Sedekia, alikuwa mwanasiasa kama kuliwahi kuwa na siasa. Alitawala kwa kura ya maoni.

Chochote kilichokuwa maarufu siku hiyo, ndicho alichokuwa nacho. Na hatimaye, jambo maarufu la siku hiyo lilikuwa ni uasi dhidi ya Babeli, na alifanya hivyo. Na mnamo 586, Yerusalemu iliharibiwa.

Uongozi uliuawa au kupelekwa utumwani. Na gavana wa kijeshi aliwekwa kwenye kiti cha enzi. Kukata tamaa.

Kukata tamaa kabisa. Mungu ameshindwa. Yote yameisha.

Na Isaya, akiandika kwa uvuvio, anasema, hapana, hapana, hapana, si kweli. Umeadhibiwa, hiyo ni hakika. Lakini hiyo haimaanishi kwamba Mungu ameshindwa.

Nilisema utaenda utumwani. Ulikanusha. Uko kifungoni, sivyo? Sasa nasema nitakutoa utumwani.

Waashuru walikuwa wakifanya mazoezi ya utekwa tangu takriban 900. Kwa hiyo kwa miaka 400, watu wamechukuliwa utekwani. Hakuna mtu aliyewahi kwenda nyumbani tunayemjua.

Kwa hiyo manabii wanaposema utaenda nyumbani, watu husema wewe ni njugu. Nambari ya kwanza, hatutaenda utumwani. Na nambari ya pili, ikiwa tutafanya hivyo, hatutarudi nyumbani tena.

Na manabii wanasema utakwenda utumwani na utarudi nyumbani. Nadhani nini? Manabii walikuwa sahihi. Mnamo 539, Wamedi waliruka meli na kujiunga na Waajemi.

Kwenye ramani yako pale, hapo ndipo ambapo, vema, unaiona pale, Uajemi, Irani ya kisasa. Na Waajemi, kwa msaada wa Wamedi, waliharibu Babeli. Na walisema mateka yeyote anayetaka anaweza kwenda nyumbani.

Tunamjua mmoja tu, Wayahudi. Na nadhani sababu ni kwa sababu walikuwa tayari. Baadhi yao walisema, unajua nini? Manabii hao walikuwa sahihi waliposema tutakwenda utumwani.

Labda watakuwa sahihi wanaposema tutarudi nyumbani. Sisi si kwenda kuwa assimilated kwa Wababeli. Walihifadhi utambulisho wao.

Na hakika walikwenda nyumbani. Kwa hivyo hiyo ni 40 hadi 55. Sasa, kuna makubaliano machache kuhusu muda wa 56 hadi 66.

Lakini wasomi wengi wanafikiri kwamba Isaya hapa anazungumzia hali hiyo baada ya watu kurudi. Walirudi mwaka 539 wakiwa na msisimko mkubwa. Lo, tutajenga upya hekalu.

Na walipoanza kulijenga upya hekalu, walitambua kwamba walichokuwa wakijenga hakitakuwa bora kuliko hekalu la Sulemani ambalo lilikuwa limeteketewa kwa moto. Ilikuwa inaenda kuwa mbaya zaidi. Na mara moja wakakata tamaa.

Na Isaya anazungumza nao anaposema, kama mkipenda, mkiamua kuishi kwa ajili ya Mungu katika haki, nuru yenu itapambazuka. Utakuwa vile ulivyokusudiwa kuwa. Taa ambayo kwayo mwali wa Mungu unaweza kuangaza ulimwengu.

Na hiyo ndiyo sura ya 56 hadi 66 inahusu. Kwa hiyo, inaonekana kwamba Isaya anazungumzia hali mbili katika siku zijazo. Mmoja, takriban watu 550 wako uhamishoni na wamevunjika moyo.

Na nyingine, labda karibu 500, wakati watu wamerudi na wamekata tamaa. Na wakati huo yumo katika ufagiaji jumla wa kitabu, akitupa picha ya kina sana ya Mungu ni nani na anataka kufanya nini ulimwenguni. Unaweza kusoma maoni juu ya muundo hapo, ambapo ninashughulika zaidi na kwanini nizungumze na watu katika siku zijazo.

Sawa, huo ni muhtasari wa haraka sana wa kitabu. Lakini ili tu kukupa maana ya tunakoenda na nini kinatokea, je, una maswali kabla ya kuangalia sura ya kwanza? Yeremia ni wakati ambapo Babeli inashinda Yuda na mwishowe kuanguka. Kwa hivyo, Yeremia ni takriban 630 hadi 580.

Kwa hiyo, ana kazi mbaya sana ya kuwaambia watu hawa, Yerusalemu itaanguka. Nao wanasema, una wazimu, Yerusalemu haiwezi kuanguka. Mungu atalala wapi mtu akichoma nyumba yake? Yeremia anasema hilo ndilo tatizo.

Huelewi, Mungu hahitaji nyumba ya kulala. Kwa hiyo, na anasema, isivyopendeza sana, tazama, Babeli ni chombo cha Mungu. Jisalimishe.

Hilo lingeshukaje mwaka wa 1980 kama mhubiri fulani angesema, Urusi ni chombo cha Mungu. Jisalimishe tu. Pengine angeishia kama Yeremia katika kisima.

Na mwisho, basi, Yeremia anathibitishwa kuwa sawa. Ndiyo, swali lingine. Ndiyo.

Sana sana, ndio. Iliwahi kusemwa kulikuwa na Isaya watatu. Mmoja ambaye aliandika sura ya 1 hadi 39 katika miaka ya 700.

Mmoja ambaye aliandika 40 hadi 55 katika miaka ya 500. Na mmoja ambaye aliandika 56 hadi 66 katika 400s. Hakuna anayeamini hivyo leo.

Bado ingejadiliwa kwamba labda mtu mmoja aliandika 40 hadi 55. Yeye ndiye nabii mkuu asiyejulikana wa uhamishoni. Jinsi ya kuvutia.

Nabii mkuu wa Israeli na hatujui ni nani, nini, au wapi. Lakini zaidi ya hayo, nadharia sasa ni uandishi mwingi. Huenda Isaya wa Yerusalemu aliandika sura nne au tano, kitabu kidogo kuliko Amosi.

Lakini kwa namna fulani au nyingine, aliibua mchakato ambao uliendelea kwa miaka 400 ambapo watu waliandika na kuandika upya na kuongeza na kadhalika na kadhalika. Na hatimaye, mahali fulani karibu 350, kitabu kilikamilika. Sasa hayo ni maboresho ya miaka 40 iliyopita ambapo ilisemekana kwamba kitabu hicho hakijakamilika hadi 150 KK.

Lakini msimamo wangu ni kwamba, ni lini mara ya mwisho ulipoona kazi kubwa ya fasihi iliyoandikwa na kikao cha kamati kwa miaka 400? Unajua ngamia ni nini. Ni farasi iliyoundwa na kamati. Sasa, niko peke yangu.

Unatazama dinosaur hapa. Inafurahisha kuona wainjilisti wakipiga chini juu ya jambo hili. Inasumbua, naweza kusema.

Lakini hapo ndipo ilipo. Watu zaidi na zaidi hawawezi kuamini kwamba Mungu angeweza kumpa Isaya ujumbe kwa watu miaka 150 katika wakati ujao. Sasa ni wazi hiyo inashangaza.

Nadhani ina maana ya kutisha akili. Lakini ndivyo ilivyo. Ndiyo? Je, hilo ni gumu kuamini kuliko kwamba Yesu angekuja baada ya Agano la Kale kuishi? Hapana, sidhani ni hivyo.

Janga ni kwamba watu wengi ambao wangekubali uandishi wengi hawangeamini kwamba Yesu alitabiriwa. Watu walipata vitu baada ya ukweli. Kwa sababu unabii hauwezekani.

Hakuna mtu anayeweza kusema siku zijazo. Ambapo inaonekana kwamba kuna unabii, kwa kweli ulikuwa tayari umetokea na data imeandikwa upya ili ionekane kama mtu fulani alijua mapema. Hilo ni suala la msingi linalozingatia mawazo yote ya kisasa ya Agano la Kale.

Unabii hauwezekani. Huu ni uchunguzi wa namna fulani, lakini katika kumtazama Isaya katika mwelekeo anaouchukua hapa, inaonekana kwangu kwamba Isaya ni kitabu ambacho tunaweza kukiita kazi inayoendelea kwa sababu ya unabii wake ambao umetimia. Na kisha tunaangalia urejesho wa mwisho na tunafika sehemu ya mwisho ya kitabu.

Kwa hiyo, bado inafanyika. Ndio, nadhani nisingesema kazi inayoendelea, lakini ningesema ni kazi ambayo inafichuliwa katika mchakato. Maana yake inadhihirika katika mchakato.

Hakika ningeenda huko. Sawa, hebu tuangalie sura ya 1. Samahani hatutaweza kuangalia hili katika jambo lolote kama maelezo yaliyo kwenye karatasi hii, lakini nilitaka kuendelea na kuifanya kwa marejeleo ya baadaye. Wasomi wengi wanaamini kwamba sura ya 1 hadi 5 inakusudiwa kueleweka kuwa utangulizi.

Huenda angalau sura za 1 hadi 6 haziko katika mpangilio wa matukio. Baadhi ya watu husema, vema, unajua, Wesley alihubiri kabla hajaokolewa. Labda Isaya aliandika unabii kabla hajaitwa.

Sidhani hivyo. Nadhani, kwa kweli, sura hizi tano zimechukuliwa kutoka kwa mambo mbalimbali katika huduma yake na zimekusanywa hapa kwa makusudi. Na tutazungumza juu ya kusudi hilo tunapoendelea hapa.

Sasa, bila shaka huna muda wa kusoma sura ya 1 hadi 5 kwa wakati huu ninapokuelekeza hapo. Kwa hivyo wacha nikuwekee tabia ya kushangaza ya sura hizi. Tutaacha sura ya 1 kando kwa sasa.

Lakini unayo Biblia yako hapo. Angalia sura ya 2 mistari 1 hadi 5. Je, unaweza kusema hiyo ni chanya au hasi? Ni chanya, ndiyo, chanya sana. Mataifa yote yataenda Yerusalemu kujifunza Torati ya Mungu.

Lakini inakuja sura ya 2 mistari ya 6. Tutaangalia hili juma lijalo. Kwa hivyo, sitaki kutumia muda mwingi hapa. Lakini nitakuambia tu ni hasi sana.

2 mistari wa 6 hadi 4 mistari wa 1. Na tunaweza kusema hivyo kwa njia nyingine. Hapa kuna matumaini. Na hapa kuna hukumu.

Sasa angalia sura ya 4 mistari ya 2 hadi 6. Hasi au chanya? Chanya, ndio, tena. Taifa linakwenda kusafishwa. Watakuwa safi na watakatifu.

Kutakuwa na dari juu yao. Aina ya ukumbusho wa Kutoka. Na kisha nitakuambia sura ya 5 mistari wa 1 hadi 30 kwa mara nyingine tena ni mbaya sana.

Hukumu inakuja. Kwa hivyo, tunayo mbadala hii ya kuvutia. Inaweza kuitwa kubadilishana.

Nyuma na mbele, nyuma na mbele, nyuma na mbele. Kwa upande mmoja, wako chini ya hukumu. Mungu anaenda kuwaangamiza.

Wao ni shamba la mizabibu la Mungu na yote wanayozaa ni zabibu chungu na Mungu anakwenda kuirarua. Na bado, Israeli itaenda kuwa safi na takatifu. Mahali ambapo mataifa yote yatakuja kujifunza makusudi ya Mungu.

Na tunasema, je! Jinsi gani? Je, Israeli hii inawezaje kuwa Israeli? Na hiyo ndiyo sura ya 6 inahusu. Kwa hivyo, kwa maana moja, utangulizi ni 1 hadi 5 na 6. Na kisha sehemu inayofuata ni 6 na 7 hadi 12. Moja ya sifa za kitabu cha Isaya ni aina hizi za mabadiliko ambapo ni vigumu kufahamu kuwa sehemu hii ni mwisho wa iliyotangulia au mwanzo wa inayofuata? Na jibu ni ndiyo.

Ni zote mbili na. Na inaonekana kuwa hivyo hapa. Hivyo ndivyo inavyoendelea katika sura hizi za ufunguzi.

Sasa, pamoja na hayo, nataka tuangalie sura ya 1. Angalia lugha iliyotumiwa katika mistari wa 1. Je, Isaya? Maono. Yeye nini? Niliona. Je, hiyo inakuletea nini? Picha.

Kwa nini si ujumbe aliousikia? Tualiona neno hilo katika sura ya 2, mistari wa 1, lakini bado tutakuwa tumeliona. Basi kwa nini asiusikie ujumbe aliousikia? Unafikiri nini? Sawa, ni picha. Kuna tofauti gani kati ya picha na ujumbe? Ni thamani ya maneno elfu.

Picha inavutia zaidi, inahusisha zaidi. Unaweza kusimama nyuma na kusema, oh yeah, kuna ujumbe. Ni kitu ambacho ni cha utambuzi.

Ni kitu ambacho kina mantiki. Ni jambo ambalo ni la kiakili. Sio maono.

Maono yanahusisha. Na hiyo ni mfano wa manabii. Manabii sio wasemaji tu.

Sio tu kusikia neno la Mungu na kulitema tena. Hiyo inaweza kuwa kweli kuhusu unabii wa kipagani, lakini si kweli kuhusu unabii wa Waisraeli. Wanahusika kwa shauku katika kile kinachoendelea hapa.

Maono ambayo aliyaona. Sikieni, enyi mbingu, tega sikio, Ee nchi, kwa maana Bwana amenena. Sasa kwa nini anaziita mbingu na ardhi zisikie? Wao ni mashahidi.

Hii ni kesi mahakamani. Mbingu na dunia ni jury. Sasa kwa nini mbingu na dunia viwe jury nzuri? Ni viumbe vya Mungu.

Tazama sehemu inayofuata ya mstari wa 2. Watoto nimewalea na kuwalea, lakini wana nini? Aliniasi. Sasa nakuuliza tena, kwa nini mbingu na dunia zingekuwa jury nzuri katika kesi hii mahakamani? Kwa sababu wao ni watiifu. Hawaasi.

Mbingu na dunia hazina upande wowote. Wanafanya kile ambacho Mungu anasema. Wanatii amri zake.

Jua halisemi, nadhani nitakuja kusini leo. Haifanyiki. Sasa nenda kwenye mstari wa 3. Watu huniuliza mstari ninaoupanda sana katika Biblia, na mimi husema, vema, ni upi niliosoma mwisho.

Lakini huyu nampenda. Ng'ombe anajua mmiliki wake. Punda ni kitanda cha bwana wake.

Lakini Israeli haijui. Watu wangu hawaelewi. Na nitaiweka hiyo katika toleo la Oswald hai.

Israeli ni mjinga kuliko mbweha. Hapa tena ni asili. Ng'ombe na punda kweli ni waasi mara kwa mara.

Lakini wana akili za kutosha kujua meneja yuko wapi. Israel sio wajanja kiasi hicho. Lo!

Angalia mstari wa mwisho kabisa wa kitabu. Sura ya 66, mstari wa 24. Watatoka nje na kuitazama mizoga ya watu walio na... Je! Aliasi.

Neno sawa. Mstari wa 2 wa sura ya 1, 66 ya 24. Sasa, kuna tofauti gani kati ya kutotii na uasi? Uamuzi wa ukaidi.

Uamuzi wa ukaidi. Kutotii kunaweza kuwa kwa bahati mbaya. Uasi hauwezi kuwa.

Ndiyo? Uasi bado unaweza kutambuliwa. Ndiyo. Kiebrania ina maneno matatu yanayohusiana na kushindwa kwetu mbele za Mungu.

Neno moja limetafsiriwa kama dhambi. Tumezungumza kuhusu hili kabla. Lakini kama nilivyosema hapo awali, kurudia ni roho ya elimu.

Ikiwa haukupata hiyo, kurudia ni roho ya elimu. Dhambi. Hii ndiyo isiyogemea upande wowote.

Inamaanisha kukosa lengo. Unaweza kuifanya bila kukusudia au unaweza kuifanya kwa kukusudia. Ni ya jumla zaidi.

Neno la pili kwa bahati mbaya limetafsiriwa na neno la Kiingereza la kizamani. Hatuna, cha kufurahisha, sawa sawa katika Kiingereza cha kisasa. Hii inahusu kujipinda.

Huo msokoto wa ndani unaotufanya tukose lengo. Na neno la tatu ndilo tunaloshughulika nalo hapa. Uasi au uasi.

Kukataa kikomo chochote. Kwa hiyo, Isaya hapo mwanzo kabisa anasema, nitaziita mbingu na nchi. Nitatumia punda na ng'ombe.

Na nitasema, watu wangu wamekataa kwamba sina haki ya kuwawekea kikomo. Oh, Marekani, Marekani. Kwa hivyo, rudi kwenye sura ya kwanza.

Mstari wa nne unaeleza baadhi ya madhara zaidi ya uasi. Watu, taifa lenye dhambi. Kuna neno la kwanza.

Umebebwana na maovu. Kuna neno la pili. Kizazi cha watenda maovu.

Hilo ni neno lingine. Watoto wanaofanya ufiisadi. Wamemwacha Bwana.

Wamemdharau Mtakatifu wa Israeli. Wamefarakana kabisa. Je, unafikiri Mungu anajaribu kutoa hoja? Hii ni mbaya sana.

Mistari ya tano hadi ya nane, basi, ni njia ya kitamathali ya kueleza matokeo. Nambari ya kwanza katika mstari wa tano na sita, unayo picha ya mtu ambaye amepigwa. Kujeruhiwa, kujeruhiwa, kutokwa na damu, sio kufungwa.

Na Mungu anasema, kwa nini unataka hivyo? Tena, kama nilivyosema kwa namna mbalimbali katika masomo yetu, huyu si Mungu wa kiholela akisema, ukifanya hivyo, nitakupiga hata kidogo. Hii ni, ukiishi kinyume na njia za Mungu, kuna matokeo ya kusikitisha. Unaruka kutoka kwenye jengo refu, utagonga barabara.

Mungu anasema, kwa nini unataka kupigwa? Na kisha katika mstari wa nane, tena, picha nzuri. Na mojawapo ya sifa za kitabu hiki ni kuwa kimesheheni tamathali hizi zote za usemi ili kujaribu kufafanua hoja. Binti Sayuni ameachwa kama kibanda katika shamba la mizabibu, kama kibanda katika shamba la matango, kama mji uliozingirwa.

Nilitaja nyuma hapa, vijiji vya Waisraeli havikujengwa katikati ya mashamba mazuri, kama tunavyofanya na nyumba na ghala zetu. Vijiji vimejengwa pembezoni mwa shamba. Na kila mtu anaishi pamoja, kwa sehemu kwa ajili ya ulinzi, kwa sehemu kwa ajili ya jamii.

Na kisha unatoka kwenda shambani kwako. Lakini wakati wa mavuno, huwezi kuacha wakati wa kusafiri. Kwa hivyo, unajenga kibanda nje ya shamba lako na familia nzima huenda huko na kupiga kambi.

Ni kama mkutano wa kambi. Na wangeishi kwenye kibanda hicho hadi mavuno yatakapokwisha. Na kisha msimu wa baridi unakuja na kibanda kinaanguka chini.

Mungu anasema ndivyo ulivyo. Wewe ni kama kibanda katikati ya shamba la tango wakati wa baridi, kinachoanguka. Kwa nini ungefanya hivyo? Kwa nini ungechagua hilo? Katika mstari wa tisa, tuna neno la pili kati ya maneno mawili muhimu sana kwa Mungu ambayo yanaonekana katika sura hii na ambayo yataonekana katika kitabu chote.

Bwana wa majeshi. Sasa, kama una New International Version, inasema Bwana Mwenyezi. Hiyo sio tafsiri mbaya.

Lakini tena, inakosa sitiari hii ya ajabu. Je, tunazungumzia wahudumu gani? Tunazungumza juu ya majeshi ya mbinguni. Yeye ndiye Bwana wa majeshi ya mbinguni.

New Living Translation iliipata vyema. Yeye ndiye aliye na majeshi yote ya mbinguni kwa amri yake. Hivyo ndivyo Yesu alivyokuwa akizungumzia bustanini.

Petro, weka upanga wako. Je, huelewi? Ningeweza kuita malaika milioni ikiwa ningetaka kujiondoa katika hili. Hili ndilo nililokuja.

Kwa njia, hiyo ndiyo sababu mojawapo kwa nini siipendi sinema ya The Passion vizuri. Yesu hakuvutwa kama kitu kisicho na msaada, kisicho na kitu. Alikwenda kwa makusudi.

Nilikuja kwa saa hii, Peter. Weka mbali. Je, alimwambia Petro nini tu? Alisema tu, Mimi ni Yehova.

Ninayo majeshi yote ya mbinguni chini ya udhibiti wangu. Sasa, kifungu hiki cha maneno ni kipenzi cha manabii. Manabii wanapenda kusema, ninyi nyote mmevutiwa na majeshi ya Ashuru, sivyo? Tunamjua yule aliye na majeshi yote ya mbinguni kwenye vidole vyake.

Kwa nini ungewaogopa sana? Hiyo ni namba moja, Bwana wa majeshi, Bwana Mwenyezi, Bwana wa majeshi ya mbinguni. Nambari ya pili tayari imetokea katika mstari wa nne. Wamemdharau Mtakatifu wa Israeli.

Cheo hicho kinapatikana mara 31 katika Biblia. Mmoja wao ni Mtakatifu wa Yakobo, aliye katika Isaya. mara 31.

Je! unadhani ni ngapi kati ya hizo zinazotokea katika Isaya? 26. Na moja ya hizo ni katika Wafalme, ambayo ni nakala ya kifungu cha Isaya. Kwa hiyo, kuna sehemu nyingine nne tu, mbili katika Yeremia, na mbili katika Zaburi.

Mengine yote yamo katika Isaya, Mtakatifu wa Israeli. Lazima niamini kwamba sababu ni kwa sababu ya uzoefu wa Isaya. Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu ni Bwana Mungu wa Israeli.

Na hilo linakuwa neno analopenda sana Isaya. Sasa kumbuka, wakati mwingine sisi huwekeza kitakatifu na rundo zima la vitu. Maana yake ni yule mwingine kabisa, yule ambaye hakuna mwingine kama huyo.

Na hiyo inamaanisha kuna tabia moja takatifu. Tumezungumza juu ya hili hapo awali. Maadamu uko hapa, nitasema tena.

Katika ulimwengu wa kipagani, utakatifu haukuwa na maana ya maadili hata kidogo. Haikuweza kwa sababu kuna miungu wazuri na miungu wabaya. Kuna miungu safi na miungu michafu.

Na wote ni, nukuu, ni watakatifu. Waebrania wanasema, nipe pumziko. Mambo hayo si matakatifu.

Uliifanya kwa gogo, kwa ajili ya huruma. Uliyeyusha sarafu zako za dhahabu ili kufunika logi na kuifanya ionekane nzuri. Utamwita huyo mwingine? Hapana.

Tumekutana na mmoja ambaye ni mwingine. Yeye si upepo, yeye si mwezi, yeye si nyota, yeye ni mwingine. Na hiyo inamaanisha kuna tabia takatifu moja tu, yake.

Na habari njema ni kwamba, tabia yake ni upendo, haki, uadilifu, ukweli, wema. Hiyo ndiyo habari njema. Je, lisingekuwa jambo la kutisha ikiwa yule mtakatifu mmoja katika ulimwengu angekuwa jini? Mtakatifu angemaanisha ukatili.

Mtakatifu ingemaanisha mchafu. Mtakatifu maana yake katika lugha ya Kiingereza. Inafurahisha, Webster anasema ubora wa kiroho.

Hiyo si mbaya. Mtakatifu maana yake nini katika lugha ya Kiingereza kwa sababu hiyo ni tabia ya mtakatifu. Na Isaya anasema umemdharau.

Sasa, dharau kwa Kiebrania haina upakiaji wa kihisia ulio nao kwa Kiingereza. Inamaanisha tu kufikiria kuwa hauna maana. Yule bwana mmoja wa ulimwengu, unayemchukulia kuwa hafai wakati wako.

Kwa hiyo, mtakatifu wa Israeli, bwana wa majeshi, au bwana mwenyezi, au bwana wa majeshi ya mbinguni, vyeo hivyo viwili ni vya maana sana. Sawa, haraka, endelea. Hiyo ni moja hadi tisa.

Sasa, mwishoni kabisa mwa mstari wa tisa, Isaya anaiweka tu kwa mwiko. Kama Bwana wa majeshi asingalituachia mabaki machache tu, tungekuwa kama Sodoma na Gomora. Woo-hoo! Loo, sisi ni watu wa Mungu.

Sisi si kama wale watu waovu kutoka Sodoma na Gomora. Kisha Isaya anasema, unataka popo? Sasa, angalia mstari wa 10. Inakuwa bora.

Sikieni neno la Bwana, enyi watawala wa Sodoma. Sikilizeni mafundisho ya Mungu wetu, enyi watu wa Gomora. Kuna mfano wa mpito huo ambao nilikuwa nikizungumza.

Mstari wa tisa ndio mwisho wa ubeti wa kwanza. Mstari wa 10 ni mwanzo wa ubeti wa pili. Na tunaunganisha hizo mbili pamoja.

Sasa, kwa miaka 35, nimewapa changamoto waseminari kutumia mistari ya 11 na 12 na 13 kama mwito wa kuabudu Jumapili asubuhi. Sidhani wamewahi kufanya hivyo. Je! wingi wa dhabihu zenu ni nini kwangu, asema Bwana? Nimeshiba sadaka za kuteketezwa za kondoo waume na mafuta ya wanyama walioshiba.

sifurahii damu ya mafahali, au ya wana-kondoo, au ya mbuzi. Mnapokuja kuonekana mbele zangu, ni nani aliyewahitaji ninyi, huku kukanyagwa kwa nyua zangu? Je! hiyo si nzuri? Habari za asubuhi. Nani alikuuliza uingie hapa? Msiniletee tena matoleo ya ubatili, na uvumba, na machukizo;

Mwandamo wa mwezi na Sabato na mwito wa makusanyiko. Na hapa ni mstari wa chini hapa. Siwezi kuvumilia uovu na uadilifu hata hivyo.

Ndiyo. Sasa nauliza hapa, kwa nini Mungu anakasirishwa na ibada wakati aliiamuru katika Walawi? Na jibu ni kwamba, ibada inakusudiwa kuwa ishara ya hali ya moyo wetu. Kiashiria halisi cha hali ya moyo wetu ni jinsi tunavyotendeanza, hasa wale ambao hawawezi kutulipa.

Mungu anasema nachukia uovu, upotovu na kusanyiko kuu. Miandamo yenu ya mwezi mpya, sikukuu zenu zilizoamriwa, nafsi yangu inazichukia. Wanakuwa mzigo kwangu.

Nimechoka kuwavumilia. Unaponyoosha mikono yako, nitaficha macho yangu kutoka kwako. Lo!

Nadhani kinachoendelea hapa ni mstari wa kwanza hadi wa tisa umeeleza kwa kina tatizo. Kwa hiyo, suluhisho ni nini? Lo, suluhisho ni udini zaidi. Na Mungu anasema, hapana.

Suluhu ni nini? Jiosheni na jitakaseni. Ondoeni uovu wa matendo yenu mbele ya macho yangu. Acha kutenda maovu.

Jifunze kutenda mema. Tafuta haki. Ukandamizaji sahihi.

Hakikisheni yatima. Sikiliza sababu ya mjane. Ndiyo.

Sasa tena, tena na tena katika manabii, utaona matambiko yakishambuliwa. Hii si kwa sababu hawaamini mila. Ni kwa sababu hawaamini uovu na kusanyiko takatifu.

Ikiwa tambiko, kama tabia ya kidini kwa hakika ni ishara ya hali yetu ya kweli ya moyo kama inavyoonyeshwa katika tabia zetu, basi Mungu anaona tabia zetu za kidini kuwa harufu nzuri katika pua zake. Lakini suala ni je, ni mfano wa maisha yangu? Ishi kama shetani kwa siku sita na uende kanisani siku ya saba na utasikia sauti tulivu ya Mungu akitapika kwa nyuma. Unamsikia Mungu akisema kwa makusanyiko yetu ya Jumapili asubuhi, laiti ungeenda tu nyumbani.

Laiti ungefunga tu milango mahali hapa. Ninaumwa nayo. Kwa hiyo, mstari wa 18, njoni sasa tusemezane, asema Bwana.

Ingawa dhambi zako ni nyekundu sana, zitakuwa nyeupe kama theluji. Ingawa ni nyekundu kama nyekundu, watakuwa kama sufu. Kama mkikubali na kutii mtakula mema ya nchi.

Mkikataa na kuasi mtaliwa kwa upanga. Kwa maana kinywa cha Bwana kimesema. Tena, wakati wetu unaruka hapa.

Hii haimaanishi kwamba tunajifanya safi kwa utii wetu. Inakupasa kuwa mwangalifu sana kwamba usome mstari wowote katika nuru ya Biblia nzima. Baadaye katika sura ya 64, watu wataenda kusema kupitia kinywa cha Isaya, haki yetu ni kama vitambaa vichafu.

La, uadilifu wetu hautufanyi tuwe wasafi. Lakini haki yetu itaonyesha kwamba tumekubali neema ya Mungu yenye kusamehe bure. Hiyo ndiyo suala.

Sawa. Mstari wa 21 na ufuatao. Angalia tofauti katika mistari hii.

Mji mwaminifu, uliojaa haki, umekuwa kahaba. Haki ilikaa ndani yake, sasa wauaji. Fedha, takataka.

Mvinyo bora, maji mchanganyiko. Wakuu, waasi. Hivi ndivyo ulivyopaswa kuwa na ndivyo ulivyo.

Kwa hiyo, katika mstari wa 24, Bwana asema Bwana wa majeshi, shujaa wa Israeli. Hiki hapa cheo cha tatu. Mtakatifu wa Israeli, Bwana wa majeshi ya mbinguni, Mwenye nguvu wa Israeli.

Nitapata kitulizo kutoka kwa adui zangu. Hakika moja ya aya za kutisha katika Biblia. Adui ni nani hapa? watu wa Mungu.

Nitageuza mkono wangu dhidi yako. nitayeyusha takataka yako kama kwa magadi. Nitaondoa aloi zako zote.

Acha hapo hapo. Ah, sawa. Sasa sisi ni maadui wa Mungu na Mungu anataka tu kutuamiza na kutuondoa katika uso wa dunia.

Si sahihi. Soma mstari unaofuata. Hiyo ndiyo kanuni muhimu zaidi katika kujifunza Biblia.

Soma mstari unaofuata. Nami nitawarudishia waamuzi wako kama hapo kwanza, na washauri wako kama hapo mwanzo. Baadaye, utaitwa jiji la uadilifu, jiji la uaminifu.

Moja ya mada kuu ya kitabu hiki ni hukumu sio neno la mwisho lililokusudiwa na Mungu. Badala yake, hukumu inaongoza kwenye utakaso na ukombozi. Sasa hilo lilikuwa gumu sana sana kwa watu kuamini kwani ni vigumu kwetu kuamini.

Walifikiri chaguo lilikuwa kati ya ukombozi na hukumu. Na walitaka kumsikia nabii akisema, jamani, hatutahukumiwa. Tutakabidhiwa.

Lakini kwa kundi hili, tumaini pekee la ukombozi lilikuwa kupitia hukumu. Ikiwa kundi hili lingesamehewa tu, uozo ungeendelea na tusingejua juu yao au kuwa na kitabu hiki leo. Kwa hiyo, si suala la hukumu au ukombozi.

Ni suala la kuendelea kuoza au kurejeshwa kupitia hukumu. Lakini nasema tena, hukumu sio neno la mwisho lililokusudiwa na Mungu. Huenda likawa neno lake la mwisho, lakini hilo ni juu yetu.

Sayuni itakombolewa kwa haki. Wale waliomo ndani yake wanaotubu kwa haki. Lakini waasi na wenye dhambi wataunjwa pamoja.

Je, unaona huku na kule? Dini ya kinafiki, dini ya kweli. Mji mwaminifu umekuwa kahaba. Utaitwa mji mwaminifu.

Sura ya kwanza kwa njia nyingi ni sura nzima ya kwanza hadi ya tano kwa ufupi. Lakini sasa angalia jinsi sura inavyoisha na kwa hili, tumemaliza. Lakini waasi na wenye dhambi.

Unapofanya mafunzo ya Biblia, tafuta viunganishi. Lakini ni ishara ya tofauti. Sio hii, lakini ile.

Kwa hiyo, au kwa, au tangu ni ishara ya sababu na athari. Kwa sababu ya hili, kwa hiyo hiyo itatokea. Kwa hivyo, maneno haya kiunganishi ni muhimu sana katika kuona kinachoendelea.

Kwa hivyo hapa tuna tofauti, lakini waasi na wenye dhambi. Kuna waasi tena, wataunjwa pamoja. Wale wanaomwacha Bwana wataangamizwa.

Watatahayarika kwa ajili ya mialoni mliyoitamani. Wataona haya kwa ajili ya bustani ulizochagua. Mtakuwa kama mwaloni ambao jani lake hunyauka, kama bustani isiyo na maji.

Wenye nguvu watakuwa laini . Kazi zake ni cheche. Vyote viwili vitaungua pamoja na hakuna wa kuvizima.

Mojawapo ya mada zinazorudiwa kupitia kitabu ni miti. Wapagani katika Mashariki ya Karibu walielekea kuabudu miti kwa sababu haikuwa kawaida sana. Kwa hivyo unapata mti mzuri wenye nguvu.

Naam, ni wazi jambo hilo lina uwezo fulani wa kimungu juu yake. Inaweza kukupa utulivu. Inaweza kukupa uhai .

Kwa hiyo, mnaabudu miti. Na Isaya asema, mialoni mnayotamani, bustani mlizochagua, miti inatumika kwa njia zote mbili katika kitabu. Kwa upande mmoja, zinapoashiria kiburi na mamlaka ya kibinadamu, zote zitapunguzwa.

Kwa upande mwingine, zinapoashiria uhai ambao Mungu anaweza kuwapa wale waliokatwa na kuvunjwa, basi Mungu atakufanya kuwa kama mti. Kwa hivyo, inatumika kwa njia zote mbili. Na tunapopitia kitabu, nitakuwa nikitoa mawazo yako kwa hili, matumizi ya miti.

Barabara kuu ni taswira nyingine inayopitia kitabu ambayo inatumika kimsingi kwa njia chanya. Lakini miti na barabara kuu ni mbili, na kuna mingine minne au mitano ambayo hujitokeza tena na tena katika kitabu chote. Inashangaza, wale wanaoamini katika uandishi wengi wanasema, si ya kuvutia? Wamesoma mabwana vizuri sana hivi kwamba wanazalisha tena picha zake.

Sawa. Sasa, aya hii ya mwisho, tena, ni kipengele cha Isaya. Anapokuwa na ahadi kubwa chanya kama vile unavyoona katika mistari ya 26 na 27, hatakuruhusu useme, loo, jamani, nadhani hakuna tatizo, sivyo? Atakurudisha kwenye hali ya sasa.

Ndiyo, Mungu ana habari njema kwa wakati ujao. Ndiyo, Mungu ana ahadi za ajabu, lakini si kama wewe kutubu. Habari njema, lakini si isipokuwa mtubu.

Tena na tena, utapata hilo likitokea kwenye kitabu. Hatatuacha tujifiche nyuma ya ahadi hizi za ajabu. Lo, kila kitu kitakuwa sawa mwishowe, kwa hivyo haijalishi ninaishi vipi.

Isaya anasema, loo, ndiyo, inafanya hivyo. Hebu tuombe. Baba, asante kwa kitabu hiki kizuri.

Asante kwa marafiki hawa wapendwa na maslahi yao. Ninaomba kwamba utatusaidia tunapojifunza, utusaidie kufahamu baadhi ya ukweli ambao uko hapa kwa ajili ya maisha yetu. Katika jina lako tunaomba, amina.

Asante sana. Huyu ni Dk. John Oswalt na mafundisho yake juu ya kitabu cha Isaya. Hiki ni kipindi namba moja, Isaya sura ya kwanza.